

*Ба Шурои диссертациони 6D. КОА – 012
назди Донишгоҳи давлатии тижорати
Тоҷикистон, (734061, ш. Душанбе, кӯчаи
Деҳотӣ, 1/2)*

ТАҚРИЗ

*ба автореферати диссертатсияи Бобохонова Шаҳрбону Холназаровна
дар мавзуи «Ташаккул ва рушди бозори фурӯши барқ дар Ҷумҳурии
Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои иқтисодӣ
аз рӯйи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01
– Савдо, хизматрасониҳои тижоратӣ ва маишӣ)*

Бозори фурӯши барқ дар таъмини барномаҳои мухталифи рушди иҷтимоӣ иқтисодӣ, пойдорӣ ва устувории иқтисодиёти миллӣ, ки аз Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 бармеоянд ва ба ҳалли мушкилоти истиқлолияти энергетикӣ мамлакат вобаста мебошанд, саҳми муҳим дорад. Ҳамчунин, рушди бозори фурӯши барқ заминаи асосии амалӣ намудани ҳадафи чоруми стратегияи кишвар – саноатикунони босуръат мебошад. Дар воқеъ, имрӯз ҳаёти муътадили ҷамъиятро бе нерӯи барқ тасаввур кардан мумкин нест. Вале рушди ҳуди бозори фурӯши барқ аз қори бомуваффақияти субъектҳои он, ки барои бо нерӯи барқ таъмин намудани соҳаҳои гуногуни иқтисодиёт ва аҳолии мамлакат хизмат мекунанд, вобаста аст. Аз ин лиҳоз, ташаккул ва рушди бозори фурӯши барқ дар таъмини ҳадафҳои стратегияи мамлакат аҳамият ва муҳимии хоса дорад.

Аз мазмуни автореферат маълум мегардад, ки дар таҳқиқоти диссертационӣ асосноккунии назариявии асарҳои олимони иқтисодшиносони ватанӣ ва хориҷӣ истифода шуда, натиҷаҳои илмӣ ба масъалаҳои ташаккулёбии бозори қарзҳои ипотекаӣ бахшида шудаанд.

Дар раванди таҳқиқот методҳои абстраксияи илмӣ, диалектика, омориву риёзӣ, дедуксия ва индуксия, таҳлили омилӣ, таҳқиқоти иҷтимоӣ ва ғ. истифода шудааст.

Дар автореферат пешниҳод шудааст, ки дар мамлакат рушди тавлиди нерӯи барқ тавассути нерӯгоҳҳои барқии оби хурд (НБОХ) ба ғайримарказонии низоми электроэнергетикӣ ва бозори фурӯши барқ мусоидат мекунад. Ғайримарказонии бозор имкон медиҳад, ки мушкилоти таъмини барқ ба аҳоли, субъектҳои хоҷагидорӣ ва иншооти иҷтимоии маҳалҳои дурдаст ва кӯҳистон ҳалли хуро ёбанд ва ҳамзамон масъалаҳои иқтисодӣ, экологӣ ва иҷтимоӣ ба таври маҷмӯӣ баррасӣ шаванд.

Диссертант дар саҳифаи 19 расми 4. Амсилаи сохтори рушди бозори фурӯши барқ таҳия карда, илман исбот кардааст, ки дар сохтори намунавии вазъи имрӯзаи низоми электроэнергетикии Ҷумҳурии Тоҷикистон тасвир гардида, субъектҳои бозори фурӯши барқ ва робитаҳои байни онҳо нишон дода шудаанд. Вале сарфи назар аз он ки дар бозори фурӯши барқ якҷанд субъектҳо фаъолият мекунанд ва баъзеи онҳо мустақил ҳам ҳастанд, то ҳол стандартҳо ё коидаҳои умумии барои ҳар кадоми онҳо мақбул таҳия нашудаанд (Саҳ.20).

Натиҷаҳои таҳқиқот, хулосаҳо ва тавсияҳои амалию методи диссертатсия метавонанд барои муайян намудани алгоритми бозори фурӯши барқ истифода шаванд.

Дар қатори дастовардҳои илмию амалии муҳимияти автореферат баъзе камбудҳои низ дар автореферат ҷой дорад:

1. Бисёр ба маврид мебуд дар қатори таҳқиқи дигар паҳлуҳои илмии мавзӯи таҳқиқшаванда ба лоиҳаи байниминтақавии CASA-1000 маълумоти бештар дода мешуд;

2. Дар автореферат муаллиф омилҳои ба бозори фурӯши барқ таъсиррасон хеле ба маврид нишон додааст, хуб мешуд ҳар яке аз омилҳоро шарҳу тавзеҳ меод.

Новобаста аз пешниҳоди ҷойдошта автореферати диссертатсияи номзадӣ, таҳлили илмию худро ёфта, хулосаю пешниҳодҳо асоснок карда шуда, муаллиф мустақилона доир ба ташаккулёбии бозори қарзҳои ипотекаӣ тавсияҳои методиро пешниҳод намудааст.

Дар маҷмӯъ, аз натиҷаи омӯзиш ва таҳлили автореферати мазкур бар меояд, ки диссертатсияи Бобохонова Шаҳрбону Холназаровна мавзӯи рӯзмара буда, ба талаботҳои Комиссияи олии Аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ буда, муаллифи он бешубҳа сазовори дараҷаи илмию номзоди илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.05 – Иқтисодиёти соҳаи хизматрасонӣ (08.00.05.01 – Савдо, хизматрасониҳои тичоратӣ ва маишӣ) мебошад.

Дотсенти кафедраи иқтисодиёти
байналмилалии Донишгоҳи
технологии Тоҷикистон,
номзоди илмҳои иқтисодӣ
Сурога: 734055, Ҷумҳурии Тоҷикистон,
Ш. Душанбе, кӯчаи Н. Қарабоев 63/3
Тел.: (992) 935727772
E-mail: Furkat_75@mail.ru

Имзои Акилҷонов Ф.Ш.-ро тасдиқ мекунам:
Сардори раёсати кадрҳо ва
корҳои махсуси ДТТ

Акилҷонов Ф.Ш.

Бухориев Н.